

Kramér y s o w y Chf. f. Pražské Poštowské Nowiny.

Roku 1791.

Říj. 4.

Úterý Sobotu

Dne 22 ledna.

Třetí roční běh.

Rozličné Zprávy strany války y pokope.

Usmáhl, ta znamenitá perwnost Turckowstwy, wsecky překážky na stranu rečtá, kteráz za celých 20 dnj, oděklidili, a šťastného wítězstwí dosáhli. slawným wítězům Rusům s newyprawenau sednatostí odporowala, posléz předce gen. flesla, a dostala se Rusům za podíl. O tom nám Wjdenště Nowiny na den 15 ledna ná sledující obšírnějši zpráwu dávají:

Dne 12 toho v wečer přigel sem cýsařský Ruský Setník Baron Byler, a př nesl zdejssimu Ruskému Panu Postowí Bnizeri Galicyanowi tu zpráwu, že Rusowé perwností Usmáhl na den 22ho prosynce šťastně dobyli. Dle geho zpráv wy, kteréž se až do dne 3 ledna wztahují, nepřátelé bránili se s newyslowitrednau zmužilostí, až pak konečně Rusowé setwarosse w své vdatné myslí a ho wogenštěho náradí a potravu, též s pra-

refowstwy, wsecky překážky na stranu
oděklidili, a šťastného wítězstwí dosáhli.
Znamenity počet Turckého wogsta na
perwnosti, gesto bylo samý wybraný lid
od armády neywyššího Wezýra, takměř
wsecek byl mečem wyhlazen, a wssickni
ostatnj obywatelé gal w zbroji tak y bez
zbroge přišli Rusům do zagetj. Na
Turcké straně padlo tu asy 24 tisíc
mužů, a zagatých počítá se okolo 10ti
tisíců. Teprw dne 2 a 3ho po dobytj
wylizali Turcy na swětlo zđer a z pod
zemstwyh Kreysů, kam se v velikem počtu
byli schowali a skryli. Samé těžké střelby
Rusowé as 300 na wětssim díle litých
kusů wybogowali. Břom toho také do
stali do rukau velké množstwí wsselikéz
ho wogenštěho náradí a potravu, též s pra-

praporců z konských ocasů, a jiných 400 praporců a standardů. Při té příležitosti také Ruské loďstvo o 19té válečných lodí se rozmnožilo, kterých všech Tur-
kům odgaty byly, tak že nyní skoro Ge-
stře gednau tak sylné gest, jako kdyz
na Dunag připlýnulo.

Křiž Barel Deligne, kterýž ga-
ložto dobrowolně při tomto dobývání
službu konal, y zde opět okazal hrdinskou
mysl, a galkau we válečných bězích má
povědomost. Wšak ale byl poraněn
do stehna, kteráž ale rána není tak hrubě
nebezpečná.

Při dobývání padlo z významnějších
Turků Seraskyer Alydzu Mehmet,
Bassa tří praporců z konských ocasů, a 4
jiní Bassové dwau praporců, totiž Se-
lim, Hassi Mahmut, Mehmet z Kylic,
a Lutfulla. Dále: 6 Tatarských Sul-
tánů, Baplan, Bazy, Selim, Bate,
Mehmet a Mehmet, kteříž všichni gsau
z familie Tatarského Girayho, a 6 gi-
ných oficerů vyššího důstojenství.

Žagari byli, Musty, neb nevyšší
Turecký kněz, Ismailský Bády, totiž
Sudj, a 11 vznešenějších oficerů.

Do Bendru byli odvedeni: Must-
hosić Mehmet Bassa tří praporců, Sul-
tán Maksal Giray, syn známého Baryma
Girayho Tatarského Chána, Rapidci Bas-
si Hassan Bey, syn Seraskyerův, a Ra-
pidci Bassi Musul Eminy, pak 5 jiných
oficerů vyššího důstojenství.

Jiný list o dobytí Ismailu dáwa
nám gestě následující zprávu, kteráž
pro věčnou památku toho zaslubuge-
adychom gi tuto místa popřáli.

Hrdý Ismail přede se již hrdinské
mocy slavných Rusů pokořiti musyl. Giž

dne 10 prosynce měl poručeno Křiže
Kepnijn ssturmem k Ismailu hnáti; než
on toho, obávaje se velikého prolití
lidské krve, učiniti nechtěl. Protož byl
nazpět povolán, a na jeho místo Ge-
nerál Hrabe Suwarow, kterýž stál w
Galaci k obkličení pevnosti Brayly, do-
sazen. Tento wítězoslavný, množství
krát w bogích poraněný Hrdina přišel,
a Ismail podvrátil.

To se stalo dne 22 prosynce o 5te
hodině ranní, když Generál Suwarow
tento strastlivý autok na pevnost Ismail
před se wzal. Generál Kybas s swými
válečnými lodmi týmž časem po wodě
k ssturmu hnál. Dwaťrát již s swými
Božáky palešády přeléz, ale po každé opět
byl od Turků zahánán. Také lépe se
nezwedlo granatyrům, kteříž dwaťrát
městské ohrady přelézli, a po každé byli
zapuzeni, y za několik hodin násylné střiz-
lení z kartáčů wytrpěti musyli. Tento
na pomoc musyla wšech Rusů gísta s
koní sedati, a s ozbrojenou rukou proti
Turkům bogowati. Ssturm trwal do
12té polední hodiny, a do toho času Ruso-
vé wšech ohrad a městských zdí se zmoc-
nili; wšak ale té krmawe ložní gestě
konce nebylo, protože se Turcy na wšech
stranách lité bránili.

W takovém odporu a tuhém bogi
Turcy setrwali až do hodiny první, a
bylo tu okolo 9ti tisíců Turků vkrutně
zbito, mezi kterýmiž také padl sám Wýdce
Seraskyer; a do večera zgimali Rusové
přes 6 tisíc osob spolu s ženami a dětmi,
kteréž w čas ssturmu do sklepů zalezly.
Ženy Seraskyerovy a gednoho chyceně-
ho Bassy, genž po wodě vtěcy chřely,
padly Božákům do rukau, a oni se o

tuto

ruto krásnou korist mezy sebou rozdělili.

Turecké menší loďstvo, kteréž w jednom rameni Dunaje zadrženo bylo, také se na místo probáň, tak že se ten přechan potom Rusům vzdalo, a Rusové na potrawa za Turky nevstale mozyři netěchto nepřátelských lodíh 163 děl za korist dostali.

Vdatní wtrězové w této krwaré lázni ztratili as čtyři tisíce pět set mužů, a krom toho se počítá do půl druhé tisíce těžce poraněných. Mezy těmito posledními také jsou: Generállyt-nant Potemkin, Kníže Galicyn, Generálmajor Lácy, a mnozí francouzští dobrovolníci vyššího důstojenství. Mnozí Angličtí a Prusští inženýři genž byli na pevnosti, také tu bsdně svůj život ztratili.

Dne 9 toho měsíce rychlý posel od zplnomocněného cys. král. Ministra Barona Serbera z Čistowa přigel do Wiedně, a zatím tak mnoho wjme, že sebou velmi důležité věci přivezl.

Gakežkoli zprávy přicházejí z Wlach, y také z samého Bukarestu, nečiní nám naprosto žádné naděje k pokoji, aneb aspoň aby tak brzo svého dosel skončení; nebo Ruský dwůr potud na tom stojí, že wálku proti Turkům powede, a čím buď Wlach neb Moldawy nazpátek nedá. Ta zpráva se potvzruje, že Pruský Ministr Grabe Luzheyny na několik dní z Čistowa k nevyššímu Wezyrowi odjel; poslední ale listowé dokládají, že se již opět do Čistowa nawrátil. On v nevyššího Wezyra natrefil Pruského Obrst Barona Lüzy. Tím časem v wogště Tur-

reckém byl brozný nepokoj, poněwadž oni gestě tak pozdě w poli státi musy. Přitom také trpí mnohdykrát weliký nedostatek, protože ge Rusové z místa na místo probáň, tak že se ten přechan potrawa za Turky nevstale mozyři netěchto nepřátelských lodíh 163 děl za může.

Před některým dnem bylo kratičce oznámeno, že královský Pruský Obrst Baron Lüzy s nevyšším Wezyrem se pohádal. Poslední zpráva té mrzutosti příčinu dává následující: Nevyšší Wezyr chtěl tomu, aby se vše podle jeho wůle a hlavy dalo, a ne gakž byl Pruský Obrst k tomu plán učinil, kterýž od obou stran přigat a za dobrý vznan byl. Skrze takové nestlupné geznání nevyššího Wezyra Obrst Lüzy wzal sobě k němu příčinu, a wyteřkal gemu, že Pruský dwůr, nehledage žádného zysku, s swau neywěšší škodau Raychenbachské narownání k dobrému Tureckého dwora wygednal. K posledku w této zprávě také se praví: "Skuztečně tak smýšleti můžeme, že Pruský dwůr a jeho spříznění přátelé místo očekáwaného poděkowání za mnohé austraty a přicinění, kteréž tak říkajíc Turecký dwůr od konečného padu retowalo, nic než neynezdwor legšší neděčnost daušati mohau."

Dle listů z Bukarestu na den 23ho prosynce wádí se tato zpráva w známost: "Nevyšší Wezyr, dle vsauzení Kadylestýera neb nevyššího Sudího z Kumelic, Ridite'e těch pevností, Bylie, Tulci a Isaci, odsaudil k hedbáwné snůžce, to gest, k vstřecení, poněwadž byli oni ty pevnosti bez neywěšší potřeby dšlem Rusům vzdali, a dšlem opustili.

Podlé gístého weřeyného listu prazwj se, že gedem z Alinystru, kterjž k wygednání pokoge vřtawení gsau, Bnjzete Potemkyna pozwal k shromáždění do Čistowa, tak aby on osobně přesvědčen byl, že Turcy k narownání a wygednání pokoge skutečně náchylni gsau. Tento (prý) Wůdce na to pozwání odpowěděl: "S šedesáti tisícy mužů zbrogých přigdu, pokud tomu tak Turcy drj."

Sauřonně zpráwy z Galace w Moldawě wypořgji w krátkosti některé wálečné přiběhy, kterjž se mezy Ruským a Tureckým wogstem stali. Njy ge pro wětšj sláwu Ruského národu tuto klademe.

Dne 2, 3 a 4ho prosynce mezy oběma stranama, totiž Ruskau a Tureckau, na Dunagi stihlo se tuhé potýkáni, při kterémž Turcy dvě Ruské lodj, gednu s 16ti dobrowolnjky, a druhau s pořádným wogstem zagali, a třetj do gruntu rozstřikali; naproti tomu Rusowé Turkům 8 lodj odgali, a 6 do gruntu zkazyli. Dne 7 téhož opět ljtě na se dorazyli, a potýkáni trwalo od 9té rannj až do 12té hodiny w půlnocy. Tato porážka na wodě byla Turkům tak škodná, že wšecky téměř lodj ztratili, kterjž Rusowé djelem zagali, a djelem strostotali. Po této šťastné bitwě něco málo Tureckého wogsta zůstalo na ostrowě, lodstwo obrátilo se k Gobaci, a ostatnj částka toho pluku za tři hodiny cesty nazpátek caufila.

Dne 10 prosynce Generál Hrabě Suwarow od Bnjzete Potemkyna dostal poručení po rychlém poslowi z Bendru, aby krom swého pluku, také zpráwu nad Kopajnstým a Galicynstým plukem na se

přigal, a na perwnost Ismail sturmu přigal. Za tau přejínanu Hrabě Suwarow gjž dne 11 prosynce k Ismailu přigel, a dne 12 po wodě plynul za njm lid s řebjky k sturmowání. Wězy njm Rusowé dne 10 perwnost Isai obněm wypálili, a do gruntu zkazyli. Wogsto, gěsto vrčeno gest k obležení Brailly, přitáhlo až k řece Seretu, a stogj toliko dvě hodiny cesty od prawené perwnosti. Bnjze Potemkyn Tureckého wyslance Rapidči Bassu, kterjž se v něho za gaus důležitosti zdržowal, z Bendru pryč zapudil. Gest domněni, že snad tento Rapidči Bassa s neprospěšným plánem článků k pokogi nawrhoval.

Neyposlednějšj zpráwy prawj, že perwnost Braila od Rusů gjž skutečně obležena gest, a že po málo dnech o pádu gegim vslyšme. Tytéž zpráwy dozkládajj, že neywyššj Wezyr Sylistry opustil, a gediné pro zachránění toho místa něgakého počtu branného lidu tam zanechal. Ale gak lehké gest Rusům z toho místa se zmocniti, saudjme z toho, poněwadž mezy Turky před mocnau Ruskau rukau strach takowý gest, že oni nikde newydržj, a odewšad gako bázliwj zagicowé wstajj.

Z Turek. Turecké lodstwo, kterjž přes celé léto na prostředzemnjm aneb tak řečeném bjším moři bylo, a po mnohých těžkých porážkách posléz předce, pomocj Algirských a Tunýských, Ruské lodj Obrěsta Lambro Baitony přemohlo a rozplášlo, dne 7 listopadu s newypraweným plésáním wěškerého lidu přitáulo na aužlabj před Konstantynopoli. Wšecken lid hěnul se k tomu místu, aby tak wítězslawné lodj spatřili, a zwláště po-